

ZALĄCZNIK nr 1. do Rozporządzenia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 30 maja 1996 r. w sprawie przeprowadzania badań lekarskich pracowników, zakresu profilaktycznej opieki zdrowotnej nad pracownikami oraz orzeczeń lekarskich wydawanych do celów przewidzianych w Kodeksie pracy (Dz.U. 1996 nr 69 poz. 332 ze zmianami Dz.U. 1997 nr 60 poz. 375, Dz.U. 1998 nr 159 poz. 1057, Dz.U. 2001 nr 37 poz. 451, Dz.U. 2001 nr 128 poz. 1405, Dz.U. 2010 nr 240 poz. 1611)
WSKAZÓWKI METODYCZNE W SPRAWIE PRZEPROWADZANIA BADAŃ PROFILAKTYCZNYCH PRACOWNIKÓW

Słowniczek pojęć i objaśnienie użytych skrótów

R₁ - czynnik o udowodnionym działaniu rakotwórczym

R₂ - czynnik o wysoce prawdopodobnym działaniu rakotwórczym

O - konieczność przedłużonej obserwacji poza okres pracy zawodowej

A - czynnik o wysokim ryzyku działania alergizującego

K - czynnik zaburzający rozrodczość (o działaniu genotoksycznym lub teratogennym)

TE - test ekspozycyjny

Użyte określenia:

- 1) badanie lekarskie otolaryngologiczne, dermatologiczne, okulistyczne, neurologiczne - oznacza, że badanie powinien przeprowadzić lekarz danej specjalności,
- 2) zdjęcie rtg klatki piersiowej - oznacza zdjęcia pełnowymiarowe, przy czym zdjęcie rtg klatki piersiowej u narażonych na pyły zwłókniające ocenia się zgodnie z Międzynarodową klasyfikacją pylic, wprowadzoną przez Międzynarodową Organizację Pracy (Genewa, 1980 r.),
- 3) badania spirometryczne - badanie obejmujące co najmniej pomiar pojemności życiowej (FVC lub VC), natężonej pierwszosekundowej objętości wydechowej (FEV₁) i jej wskaźnika odsetkowego (FEV₁ %VC).

Dla niektórych substancji wskazano możliwość wykonania testów ekspozycyjnych, które mogą stanowić bardzo ważne narzędzie monitorowania stanu zdrowia osób narażonych. Ograniczone możliwości wykonywania takich testów powodują, że są one - poza przypadkiem narażenia na ołów - badaniem fakultatywnym.

Lp.	Czynnik szkodliwy lub uciążliwy	Badania wstępne		Badania okresowe		Częstotliwość badań	Ostatnie badanie okresowe		Narządy (układy) krytyczne	Uwagi
		lekarskie	pomocnicze	lekarskie	pomocnicze		lekarskie	pomocnicze		
I	Czynniki fizyczne									
1	Hałas	ogólne; otolaryngologiczne	audiometryczne tonalne w zakresie 125-8000 Hz (przewodnictwo powietrzne i kostne); inne w zależności od wskazań	ogólne; otolaryngologiczne	audiometryczne tonalne w zakresie 125-8000 Hz (przewodnictwo powietrzne i kostne)	ogólne co 4 lata; otolaryngologiczne i audiometryczne przez pierwsze 3 lata pracy w hałasie - co rok, następnie co 3 lata	ogólne; otolaryngologiczne	audiometryczne tonalne w zakresie 125-8000 Hz (przewodnictwo powietrzne i kostne)	narząd słuchu	1. W razie ujawnienia w okresowym badaniu audiometrycznym ubytków słuchu charakteryzujących się znaczną dynamiką rozwoju, częstotliwość badań audiometrycznych należy zwiększyć, skracając przerwę między kolejnymi testami do 1 roku lub 6 miesięcy. 2. W razie narażenia na hałas impulsowy albo na hałas, którego równoważny poziom dźwięku przekracza stale lub często 110 dB (A),

Lp.	Czynnik szkodliwy lub uciążliwy	Badania wstępne		Badania okresowe		Częstotliwość badań	Ostatnie badanie okresowe		Narządy (układy) krytyczne	Uwagi
		lekarskie	pomocnicze	lekarskie	pomocnicze		lekarskie	pomocnicze		
										badanie audiometryczne należy przeprowadzać nie rzadziej niż raz w roku
2	Ultradźwięki małej częstotliwości	ogólne; otolaryngologiczne	audiometryczne tonalne w zakresie 125-8000 Hz (przewodnictwo powietrzne i kostne)	ogólne; w zależności od wskazań - otolaryngologiczne	audiometryczne tonalne w zakresie 125-8000 Hz (przewodnictwo powietrzne i kostne)	co 2 lata	ogólne; otolaryngologiczne	audiometryczne tonalne w zakresie 125-8000 Hz (przewodnictwo powietrzne i kostne)	narząd słuchu	
3	Drgania mechaniczne (wibracja) przekazywane na kończyny górne	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układy: naczyniowy, nerwowy i kostny w zakresie kończyn górnych	próba oziębiania z termometrią skórą i próbą uciskową; ocena czucia wibracji metodą palestezjometryczną; zdjęcia rtg rąk i stawów łokciowych	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układy: naczyniowy, nerwowy i kostny w zakresie kończyn górnych	próba oziębiania z termometrią skórą i próbą uciskową; ocena czucia wibracji metodą palestezjometryczną; w zależności od wskazań zdjęcia rtg rąk i stawów łokciowych	pierwsze badanie okresowe po roku pracy, następne co 3 lata	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układy: naczyniowy, nerwowy i kostny w zakresie kończyn górnych	próba oziębiania z termometrią skórą i próbą uciskową; ocena uczucia wibracji metodą palestezjometryczną	obwodowy układ naczyniowy, nerwowy i kostny w zakresie kończyn górnych	Gdy okres pracy w narażeniu na drgania mechaniczne przekazywane na kończyny górne, trwa krócej niż 5 lat i ostatnie badanie okresowe nie ujawniło zmian wskazujących na rozwój choroby wibracyjnej - nie ma potrzeby powtórnego wykonywania zdjęć rtg kości rąk i stawów łokciowych
4	Drgania mechaniczne przekazywane na całe ciało (wibracja ogólna)	ogólne; neurologiczne	w zależności od wskazań - zdjęcia rtg kręgosłupa lędźwiowo-krzyżowego	ogólne; w zależności od wskazań - neurologiczne	w zależności od wskazań - zdjęcia rtg kręgosłupa lędźwiowo-krzyżowego	co 4 lata	ogólne; neurologiczne	w zależności od wskazań - zdjęcia rtg kręgosłupa lędźwiowo-krzyżowego	kręgosłup; układ nerwowy	W przypadku skarg na zawroty głowy - badane błędnika
5	Promieniowanie jonizujące	ogólne; ze zwróceniem uwagi na skórę; okulistyczne z oceną soczewek	morfologia krwi z rozmazem; płytki krwi	ogólne, ze zwróceniem uwagi na skórę; okulistyczne z oceną soczewek	morfologia krwi z rozmazem; płytki krwi; retikulocyty	co 3 lata	ogólne, ze zwróceniem uwagi na stan skóry; okulistyczne z oceną soczewek	morfologia krwi z rozmazem; płytki krwi; retikulocyty	układ krwiotwórczy; soczewki; skóra; gonady	R ₁ , O, K Zagrożenie rozwoju embrionalnego we wczesnym okresie ciąży. W razie przekroczenia dopuszczalnej dawki promieniowania

Lp.	Czynnik szkodliwy lub uciążliwy	Badania wstępne		Badania okresowe		Częstotliwość badań	Ostatnie badanie okresowe		Narządy (układy) krytyczne	Uwagi
		lekarskie	pomocnicze	lekarskie	pomocnicze		lekarskie	pomocnicze		
										obowiązuje kontrola stanu zdrowia. Ujawnienie utrzymującej się granulocytopenii wymaga przeprowadzenia badań czynnościowych układu białokrwinkowego i badania szpiku kostnego
6	Promieniowanie i pola elektromagnetyczne	ogólne; neurologiczne; okulistyczne z oceną soczewek	EKG; w zależności od wskazań - EEG	ogólne; neurologiczne; okulistyczne z oceną soczewek	EKG; w zależności od wskazań - EEG	co 4 lata	ogólne; neurologiczne; okulistyczne z oceną soczewek	EKG; w zależności od wskazań - EEG	układ nerwowy; układ bódźcôtwór czy serca; soczewki; układ hormonalny	K Kobiety w ciąży nie powinny być narażone na pole e-m o natężeniach przekraczających dopuszczalne wartości dla środowiska ogólnego
7	Promieniowanie optyczne (długość fali od 100 nm do 1 mm)									
	1. nadfioletowe (UV)	ogólne, ze zwróceniem uwagi na skórę; okulistyczne, ze zwróceniem uwagi na stan spojówek, rogówek i soczewek; w zależności od wskazań dermatologiczne	w zależności od wskazań	ogólne, ze zwróceniem uwagi na skórę; okulistyczne, ze zwróceniem uwagi na stan spojówek, rogówek i soczewek; w zależności od wskazań dermatologiczne	w zależności od wskazań	co 3 lata	ogólne, ze zwróceniem uwagi na skórę; okulistyczne, ze zwróceniem uwagi na stan spojówek, rogówek i soczewek; w zależności od wskazań dermatologiczne	w zależności od wskazań	narząd wzroku; skóra	u osób powyżej 50. roku życia narażonych na promieniowanie optyczne powyżej 10 lat, badania okresowe powinny być przeprowadzane co 2 lata
		ogólne, ze	w zależności od	ogólne, ze	w zależności od	co 3 lata	ogólne, ze	w zależności od	narząd	

Lp.	Czynnik szkodliwy lub uciążliwy	Badania wstępne		Badania okresowe		Częstotliwość badań	Ostatnie badanie okresowe		Narządy (układy) krytyczne	Uwagi
		lekarskie	pomocnicze	lekarskie	pomocnicze		lekarskie	pomocnicze		
	2. podczerwone (IR)	zwróceniem uwagi na skórę; okulistyczne, ze zwróceniem uwagi na stan spojówek, siatkówek i soczewek	wskazań	zwróceniem uwagi na skórę; okulistyczne, ze zwróceniem uwagi na stan spojówek, siatkówek i soczewek	wskazań		zwróceniem uwagi na skórę; okulistyczne, ze zwróceniem uwagi na stan spojówek, siatkówek i soczewek	wskazań	wzroku; skóra	
	3. widzialne (światło)	ogólne; okulistyczne, ze zwróceniem uwagi na stan siatkówek	w zależności od wskazań	ogólne; okulistyczne, ze zwróceniem uwagi na stan siatkówek	w zależności od wskazań	co 3 lata	ogólne; okulistyczne, ze zwróceniem uwagi na stan siatkówek	w zależności od wskazań	narząd wzroku	
	4. laserowe	ogólne, ze zwróceniem uwagi na skórę; okulistyczne, ze zwróceniem uwagi na stan rogówek, soczewek i siatkówek	w zależności od wskazań	ogólne, ze zwróceniem uwagi na skórę; okulistyczne, ze zwróceniem uwagi na stan rogówek, soczewek i siatkówek	w zależności od wskazań	co 3 lata	ogólne, ze zwróceniem uwagi na skórę; okulistyczne, ze zwróceniem uwagi na stan rogówek, soczewek i siatkówek	w zależności od wskazań	narząd wzroku; skóra	
10	Zagrożenie związane z obsługą monitorów ekranowych	ogólne, ze zwróceniem uwagi na skórę, układ ruchu w obrębie kończyn górnych i kręgosłupa szyjnego; okulistyczne	w zależności od wskazań	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ ruchu w obrębie kończyn górnych i kręgosłupa szyjnego; okulistyczne; w zależności od wskazań - dermatologiczne	w zależności od wskazań	co 4 lata	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ ruchu w obrębie kończyn górnych i kręgosłupa szyjnego; okulistyczne; w zależności od wskazań - dermatologiczne	w zależności od wskazań	tkanki okołostawowe w obrębie kończyn górnych; skóra, zwłaszcza twarzy (trądzik różowaty)	W przypadku ujawnienia odchylenia ze strony układu ruchu w zakresie kończyn górnych wskazana konsultacja ortopedyczna
12	Mikroklimat gorący	ogólne	EKG	ogólne	EKG	co 3 lata; powyżej 45 roku życia - co 2 lata	ogólne	EKG	układ krążenia	Badania profilaktyczne osób zatrudnionych w klimacie tropikalnym

Lp.	Czynnik szkodliwy lub uciążliwy	Badania wstępne		Badania okresowe		Częstotliwość badań	Ostatnie badanie okresowe		Narządy (układy) krytyczne	Uwagi
		lekarskie	pomocnicze	lekarskie	pomocnicze		lekarskie	pomocnicze		
										są uregulowane odrębnymi przepisami
13	Mikroklimat zimny	ogólne; w zależności od wskazań - dermatologiczne	w zależności od wskazań - EKG	ogólne; w zależności od wskazań - dermatologiczne	w zależności od wskazań - EKG	co 3 lata	ogólne; dermatologiczne	w zależności od wskazań	skóra; obwodowy układ naczyniowy	Należy rozważyć możliwość wykonywania pracy w warunkach mikroklimatu zimnego u osób ze stanami zapalnymi w układzie ruchu i układzie oddechowym oraz z chorobą niedokrwienną serca
14	Zwiększone lub obniżone ciśnienie atmosferyczne	ogólne; otolaryngologiczne; neurologiczne; stomatologiczne	EKG	ogólne; otolaryngologiczne, neurologiczne; stomatologiczne	EKG	co 3 lata	ogólne; otolaryngologiczne; neurologiczne	EKG	układ krążenia; ośrodkowy układ nerwowy; narząd słuchu	Badania profilaktyczne nurków i personelu latającego są uregulowane odrębnymi przepisami
II	Pył przemysłowy									
1	Pyły nieorganiczne (zawierające powyżej 10% wolnej krzemionki)	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy	zdjęcie rtg klatki piersiowej; spirometria	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy	zdjęcie rtg klatki piersiowej; spirometria	ogólne co 2 lata; pierwsze zdjęcie klatki piersiowej po 4 latach pracy, następnie co 2 lata; dodatkowo - patrz uwagi	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy	zdjęcie rtg klatki piersiowej; spirometria w miarę możliwości - badanie gazów krwi	układ oddechowy	R ₂ O Przy zawartości SiO ₂ powyżej 50% - po 4 latach narażenia badania okresowe co rok. U narażonych na ziemię okrzemkową i krzemionkową badania okresowe co rok, łącznie ze zdjęciem rtg klatki piersiowej
2	Pyły nieorganiczne zawierające poniżej 10% wolnej krzemionki	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy	zdjęcie rtg klatki piersiowej; spirometria	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy	zdjęcie rtg klatki piersiowej; spirometria	ogólne co 4 lata; pierwsze zdjęcie rtg klatki piersiowej po 8 latach pracy, następnie co 4	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy	zdjęcie rtg klatki piersiowej; spirometria; w miarę możliwości - badanie gazów krwi	układ oddechowy	R ₂ O

Lp.	Czynnik szkodliwy lub uciążliwy	Badania wstępne		Badania okresowe		Częstotliwość badań	Ostatnie badanie okresowe		Narządy (układy) krytyczne	Uwagi
		lekarskie	pomocnicze	lekarskie	pomocnicze		lekarskie	pomocnicze		
						lata				
3	Pyły kopalń węgla kamiennego	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy	zdjęcie rtg klatki piersiowej; spirometria	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy	zdjęcie rtg klatki piersiowej; spirometria	ogólne co 4 lata; pierwsze zdjęcie klatki piersiowej po 8 latach pracy, następne co 4 lata	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy	zdjęcie rtg klatki piersiowej; spirometria; w miarę możliwości - badanie gazów krwi	układ oddechowy	R ₂ ,O W razie stwierdzenia w obrazie rtg płuc zmian nieregularnych typu s.t.u - badania okresowe co 2 lata
4	Pyły grafitu	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy	zdjęcie rtg klatki piersiowej; spirometria	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy	zdjęcie rtg klatki piersiowej; spirometria	ogólne co 4 lata; pierwsze zdjęcie klatki piersiowej po 8 latach pracy, następne co 4 lata	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy	zdjęcie rtg klatki piersiowej; spirometria; w miarę możliwości - badanie gazów krwi	układ oddechowy	R ₂ ,O
5	Pyły nieorganiczne zawierające włókna azbestu	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy; w zależności od wskazań - laryngologiczne	zdjęcie rtg klatki piersiowej; spirometria	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy; w zależności od wskazań - laryngologiczne	zdjęcie rtg klatki piersiowej; spirometria; w miarę możliwości - badanie gazów krwi w spoczynku i po wysiłku	pierwsze badanie okresowe po 3 latach pracy, następne co 2 lata; po 10 latach pracy - co rok	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy; w zależności od wskazań - laryngologiczne	zdjęcie rtg klatki piersiowej; spirometria; w miarę możliwości - badanie gazów krwi w spoczynku i po wysiłku	układ oddechowy	R ₁ ,O
6	Pył talku zawierający włókna azbestu	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy	zdjęcie rtg klatki piersiowej; spirometria	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy	zdjęcie rtg klatki piersiowej; spirometria	pierwsze badanie okresowe po 3 latach pracy, następne co 2 lata; po 10 latach narażenia - co rok	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy	zdjęcie rtg klatki piersiowej; spirometria; w miarę możliwości - badanie gazów krwi	układ oddechowy	R ₁ ,O
7	Pył zawierający metale twarde (np. wolfram, kobalt)	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy i skórę	zdjęcie rtg klatki piersiowej; spirometria	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy; w zależności od wskazań - dermatologiczne	zdjęcie rtg klatki piersiowej; spirometria	pierwsze badanie okresowe po roku pracy, następne co 2-4 lata; zdjęcie rtg klatki piersiowej co 4 lata	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy; w zależności od wskazań - klatki piersiowej co 4 lata	zdjęcie rtg klatki piersiowej; spirometria; w miarę możliwości - badanie gazów krwi	układ oddechowy; skóra	A, O W przypadku narażenia na kobalt patrz cz. III pkt 28
8	Pył zawierający tworzywa	ogólne, ze zwróceniem uwagi na	zdjęcie rtg klatki piersiowej; spirometria	ogólne; w zależności od wskazań -	zdjęcie rtg klatki piersiowej; spirometria	co 4 lata; po 15 latach pracy - co rok	ogólne; w zależności od wskazań -	zdjęcie rtg klatki piersiowej; spirometria	układ oddechowy; skóra i	A,O

Lp.	Czynnik szkodliwy lub uciążliwy	Badania wstępne		Badania okresowe		Częstotliwość badań	Ostatnie badanie okresowe		Narządy (układy) krytyczne	Uwagi
		lekarskie	pomocnicze	lekarskie	pomocnicze		lekarskie	pomocnicze		
	sztuczne, w tym sztuczne włókna mineralne	wywiad w kierunku alergii, układ oddechowy, skórę i błony śluzowe		laryngologiczne, dermatologiczne			laryngologiczne, dermatologiczne		błony śluzowe	
9	Pył organiczny pochodzenia roślinnego i zwierzęcego	ogólne, ze zwróceniem uwagi na wywiad w kierunku alergii, układ oddechowy i skórę	zdjęcie rtg klatki piersiowej, spirometria	ogólne; w zależności od wskazań - laryngologiczne, dermatologiczne	spirometria; w zależności od wskazań - testy skórne	pierwsze badanie po roku pracy, następnie co 4 lata	ogólne; w zależności od wskazań - laryngologiczne, dermatologiczne	zdjęcie rtg klatki piersiowej; spirometria	układ oddechowy; skóra	R ₁ - pyły drewna twardego A Wskazane korzystanie przy badaniach okresowych ze specjalnych kwestionariuszy dotyczących: byssinozy, przewlekłego zapalenia oskrzeli i astmy oskrzelowej
III	Czynniki toksyczne									
1	Związki akrylowe									
	a) akrylonitryl	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ nerwowy, skórę i błony śluzowe	w zależności od wskazań	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ nerwowy, skórę i błony śluzowe	w zależności od wskazań	co 2-4 lata	ogólne; neurologiczne	w zależności od wskazań	układ nerwowy; skóra; błony śluzowe	R ₂ , O, A
	b) akrylany	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ nerwowy, wątrobę, skórę, błony śluzowe	badania czynności wątroby; stężenie kreatyniny w surowicy; badanie ogólne moczu	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ nerwowy, wątrobę, skórę, błony śluzowe	badania czynności wątroby; stężenie kreatyniny w surowicy; badanie ogólne moczu	jak wyżej	jak wyżej	badania czynności wątroby, stężenie kreatyniny w surowicy; badanie ogólne moczu	układ nerwowy; wątroba; skóra; błony śluzowe	jak wyżej
2	Aldehydy									
	a) akrylowy	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy,	spirometria	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ	spirometria	co 2-4 lata	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy,	spirometria	układ oddechowy; skóra; spojówki	A

Lp.	Czynnik szkodliwy lub uciążliwy	Badania wstępne		Badania okresowe		Częstotliwość badań	Ostatnie badanie okresowe		Narządy (układy) krytyczne	Uwagi
		lekarskie	pomocnicze	lekarskie	pomocnicze		lekarskie	pomocnicze		
		skórę i spojówki		oddechowy, skórę i spojówki			skórę i spojówki			
	b) mrówkowy (formaldehyd)	jak wyżej	jak wyżej	jak wyżej	jak wyżej	jak wyżej	jak wyżej	jak wyżej	jak wyżej	R ₂ , O, A
3	Amoniak	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy i spojówki	spirometria	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy i spojówki	spirometria	co 2-4 lata	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy i spojówki	spirometria	układ oddechowy; spojówki; rogówki	
4	Arsen i jego związki	ogólne, ze zwróceniem uwagi na wątrobę i skórę; w zależności od wskazań - neurologiczne	morfologia krwi z rozmazem; badania czynności wątroby; EKG; badanie ogólne moczu	ogólne, ze zwróceniem uwagi na skórę i wątrobę; w zależności od wskazań - neurologiczne	morfologia krwi z rozmazem; badanie ogólne moczu; badanie czynności wątroby; EKG	co 2-4 lata	ogólne, ze zwróceniem uwagi na skórę i skórę; w zależności od wskazań - neurologiczne	morfologia krwi z rozmazem; badanie ogólne moczu; badania czynności wątroby; zdjęcie klatki piersiowej; EKG; w zależności od wskazań - badanie przewodnictwa nerwów obwodowych	układ oddechowy; skóra; wątroba; nerki; układ krwiotwórczy; obwodowy układ nerwowy; obwodowy układ naczyniowy	R ₁ , O Po 10 latach narażenia - zdjęcie rtg klatki piersiowej
	w tym - arsenowodór	ogólne	morfologia krwi	ogólne	morfologia krwi	co 2-4 lata	ogólne	morfologia krwi	układ czerwono-krwinkowy	
5	Azotu tlenki	ogólne ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy i spojówki	spirometria; zdjęcie rtg klatki piersiowej	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy i spojówki	spirometria	co 2-4 lata	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy i spojówki	spirometria; zdjęcie rtg klatki piersiowej	układ oddechowy; spojówki	
6	Bar i jego związki	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy	spirometria; zdjęcie rtg klatki piersiowej	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy	spirometria	co 4 lata; pierwsze zdjęcie rtg klatki piersiowej po 8 latach pracy	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy	zdjęcie rtg klatki piersiowej; spirometria; w zależności od wskazań - badanie gazów krwi	płuca	
7	Benzen	ogólne; w zależności od wskazań - neurologiczne	morfologia krwi z rozmazem; płytki krwi	ogólne; w zależności od wskazań - neurologiczne	morfologia krwi z rozmazem; płytki krwi	pierwsze badanie po 6 miesiącach pracy, następnie co rok	ogólne; w zależności od wskazań - neurologiczne	morfologia krwi z rozmazem; płytki krwi	układ krwiotwórczy; układ nerwowy	R ₁ , O, K TE: oznaczanie zawartości fenolu w moczu

Lp.	Czynnik szkodliwy lub uciążliwy	Badania wstępne		Badania okresowe		Częstotliwość badań	Ostatnie badanie okresowe		Narządy (układy) krytyczne	Uwagi
		lekarskie	pomocnicze	lekarskie	pomocnicze		lekarskie	pomocnicze		
8	Benzo(a)piren	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy i skórę	morfologia krwi z rozmazem; badanie ogólne moczu; zdjęcie rtg klatki piersiowej	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy i skórę	morfologia krwi z rozmazem; badanie ogólne moczu; zdjęcie rtg klatki piersiowej	co 1-2 lata	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy i skórę	morfologia krwi z rozmazem; badanie ogólne moczu; zdjęcie rtg klatki piersiowej	układ oddechowy; skóra; pęcherz moczowy	R ₂
9	Beryl i jego związki	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy, skórę i spojówki	zdjęcie rtg klatki piersiowej; spirometria; badania czynności wątroby	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy, skórę, powieki i spojówki	zdjęcie rtg klatki piersiowej; spirometria; badania czynności wątroby	co 3-4 lata	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy, skórę, powieki i spojówki	zdjęcie rtg klatki piersiowej; spirometria; badania czynności wątroby; w zależności od wskazań - badanie gazów krwi	układ oddechowy; wątroba	R ₁ ,O
10	Brom i jego związki	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy, skórę i spojówki	spirometria	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy, skórę i spojówki	spirometria	co 2-4 lata	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy, skórę i spojówki	spirometria	układ oddechowy; skóra; spojówki	A
11	Chlor, chlorowódor i tlenki ołowiu	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy, skórę i spojówki; w zależności od wskazań – laryngologiczne	spirometria	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy, skórę i spojówki; w zależności od wskazań - laryngologiczne	spirometria	co 2-4 lata	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy, skórę i spojówki; w zależności od wskazań - laryngologiczne	spirometria	układ oddechowy; skóra; spojówki	
12	Chrom i chromiany	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy i skórę; w zależności od wskazań - laryngologiczne, dermatologiczne	zdjęcie rtg klatki piersiowej	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy i skórę; w zależności od wskazań - laryngologiczne, dermatologiczne	w zależności od wskazań - zdjęcie rtg klatki piersiowej	co 3-4 lata; po 10 latach pracy - co 2 lata	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy i skórę; laryngologiczne i dermatologiczne	zdjęcie rtg klatki piersiowej	układ oddechowy; skóra	R ₁ ,O,A
13	Czterochlorek	ogólne, ze	badania czynności	ogólne, ze	badania czynności	co 1-2 lata	ogólne;	badania czynności	wątroba;	

Lp.	Czynnik szkodliwy lub uciążliwy	Badania wstępne		Badania okresowe		Częstotliwość badań	Ostatnie badanie okresowe		Narządy (układy) krytyczne	Uwagi
		lekarskie	pomocnicze	lekarskie	pomocnicze		lekarskie	pomocnicze		
	węgla	zwróceniem uwagi na wątrobę, układ nerwowy	wątroby; HBsAg; stężenie kreatyniny w surowicy; badanie ogólne moczu	zwróceniem uwagi na wątrobę, układ nerwowy	wątroby; stężenie kreatyniny w surowicy; badanie ogólne moczu; w zależności od wskazań – HbsAg		neurologiczne	wątroby; stężenie kreatyniny w surowicy; badanie ogólne moczu	nerki; ośrodkowy układ nerwowy	
14	Czterochloroetylen (PER)	ogólne; neurologiczne	badania czynności wątroby; w zależności od wskazań – EKG, EEG	ogólne; w zależności od wskazań - neurologiczne	badania czynności wątroby; w zależności od wskazań - EKG, EEG	co 2-4 lata	ogólne; neurologiczne	badania czynności wątroby; w zależności od wskazań - EKG, EEG	układ nerwowy; wątroba	R ₂
15	Czteroetylen tlenku	ogólne; neurologiczne	w zależności od wskazań	ogólne; neurologiczne	oznaczenie poziomu ołowiu we krwi; w zależności od wskazań - EEG i badania psychologiczne	co rok	ogólne; neurologiczne	oznaczenie poziomu ołowiu we krwi; w zależności od wskazań - EEG i badania psychologiczne	ośrodkowy układ nerwowy	Wymieniony zakres badań profilaktycznych nie dotyczy kierowców samochodowych i pracowników stacji obsługi paliw
16	Dwumetyloformamid	ogólne, ze zwróceniem uwagi na skórę	badania czynności wątroby; badanie ogólne moczu; stężenie kreatyniny w surowicy	ogólne, ze zwróceniem uwagi na skórę	badania czynności wątroby; badanie ogólne moczu; stężenie kreatyniny w surowicy	co 2-4 lata	ogólne, ze zwróceniem uwagi na skórę	badania czynności wątroby; badanie ogólne moczu; stężenie kreatyniny w surowicy	wątroba; nerki	A
17	Epichlorohydryna	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy i skórę	badanie ogólne moczu; stężenie kreatyniny w surowicy; badania czynności wątroby; spirometria	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy i skórę	badanie ogólne moczu; stężenie kreatyniny w surowicy; badania czynności wątroby; spirometria	co 2-4 lata	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy i skórę	badanie ogólne moczu; stężenie kreatyniny w surowicy; badania czynności wątroby, spirometria	układ oddechowy; skóra; wątroba; nerki	R ₂ , O, A, K
18	Fenol i polifenole	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ nerwowy i skórę	badania czynności wątroby; badanie ogólne moczu; stężenie kreatyniny w surowicy	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ nerwowy i skórę	badania czynności wątroby; badanie ogólne moczu; stężenie kreatyniny w surowicy	co 2-4 lata	ogólne; neurologiczne	badania czynności wątroby; badanie ogólne moczu; stężenie kreatyniny w surowicy	układ nerwowy; wątroba; nerki; skóra	O TE: oznaczenie zawartości fenolu w moczu
19	Fluor i fluorki	ogólne, ze zwróceniem uwagi na stan uzębienia	spirometria; zdjęcie rtg kości jednego podudzia	ogólne, ze zwróceniem uwagi na stan uzębienia; laryngologiczne	spirometria; fosfataza alkaliczna	co 2-4 lata	ogólne, ze zwróceniem uwagi na stan uzębienia; laryngologiczne	spirometria; zdjęcie rtg kości podudzia lub miednicy, z uwzględnieniem uwagi w kolumnie 11; po 10 latach pracy - zdjęcie rtg kręgosłupa lędźwiowego, fosfataza alkaliczna	układ oddechowy; układ kostny	Zdjęcie rtg kości co 6 lat, naprzemiennie: jednego podudzia lub miednicy. TE: oznaczenie zawartości fluorów w moczu
20	Fosfor biały	ogólne, ze	spirometria; badania	ogólne, ze	spirometria; badania	co 1-2 lata	ogólne, ze	spirometria; badania	skóra; błony	

Lp.	Czynnik szkodliwy lub uciążliwy	Badania wstępne		Badania okresowe		Częstotliwość badań	Ostatnie badanie okresowe		Narządy (układy) krytyczne	Uwagi
		lekarskie	pomocnicze	lekarskie	pomocnicze		lekarskie	pomocnicze		
	(żółty)	zwróceniem uwagi na układ oddechowy, skórę, błony śluzowe, wątrobę i układ kostny	czynności wątroby; badanie ogólne moczu; oznaczanie wapnia i fosforu w surowicy krwi	zwróceniem uwagi na układ oddechowy, skórę, błony śluzowe, wątrobę i układ kostny	czynności wątroby; badanie ogólne moczu; oznaczanie wapnia i fosforu w surowicy krwi		zwróceniem uwagi na układ oddechowy, skórę, błony śluzowe, wątrobę i układ kostny	czynności wątroby; badanie ogólne moczu; oznaczanie wapnia i fosforu w surowicy krwi	śluzowe; układ oddechowy; układ kostny; wątroba; nerki	
21	Fosforu związki chlorowe	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy i spojówki	spirometria	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy i spojówki	spirometria	co 2-4 lata	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy i spojówki	spirometria	układ oddechowy; spojówki	
22	Ftalowy bezwodnik	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy i skórę	spirometria; zdjęcie rtg klatki piersiowej	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy i skórę	spirometria; w zależności od wskazań - zdjęcie rtg klatki piersiowej	pierwsze badanie po 6 miesiącach pracy, następne co 2-4 lata	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy i skórę	zdjęcie rtg klatki piersiowej; spirometria	układ oddechowy; skóra	A
23	Furfurol	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy, skórę i spojówki	w zależności od wskazań	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy, skórę i spojówki	w zależności od wskazań	co 2-4 lata	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy, skórę i spojówki	w zależności od wskazań	układ oddechowy; skóra; spojówki	
24	Glinu tlenek	ogólne	spirometria; zdjęcie rtg klatki piersiowej	ogólne	spirometria; zdjęcie rtg klatki piersiowej	co 2-4 lata	ogólne	spirometria; zdjęcie rtg klatki piersiowej	układ oddechowy	A
25	Izocyjanianowe związki	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy, skórę i spojówki	spirometria; zdjęcie rtg klatki piersiowej	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy; skórę i spojówki	spirometria; w zależności od wskazań - zdjęcie rtg klatki piersiowej	pierwsze badanie po 6 miesiącach pracy, następne 1-2 razy w roku	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy, skórę i spojówki	zdjęcie rtg klatki piersiowej; spirometria	układ oddechowy; skóra; spojówki	A
26	Kadm i jego związki	ogólne; w zależności od wskazań - laryngologiczne	zdjęcie rtg klatki piersiowej; spirometria; morfologia krwi; badanie ogólne moczu; stężenie kreatyniny w surowicy; badania czynności	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy i nerki; w zależności od wskazań -	zdjęcie rtg klatki piersiowej; spirometria; morfologia krwi; badanie ogólne moczu; stężenie kreatyniny w surowicy; badania	co 3-4 lata	ogólne; w zależności od wskazań - laryngologiczne	zdjęcie rtg klatki piersiowej; spirometria; morfologia krwi; badanie ogólne moczu; stężenie kreatyniny w surowicy; badania	nerki; układ oddechowy; wątroba	R _{1,0} W miarę możliwości oznaczenie stężenia beta ₂ , mikroglobuliny w moczu. TE: oznaczanie zawartości kadmu w

Lp.	Czynnik szkodliwy lub uciążliwy	Badania wstępne		Badania okresowe		Częstotliwość badań	Ostatnie badanie okresowe		Narządy (układy) krytyczne	Uwagi
		lekarskie	pomocnicze	lekarskie	pomocnicze		lekarskie	pomocnicze		
			wątroby	laryngologiczne	czynności wątroby			czynności wątroby		moczu
27	Ketony									
	a) aceton	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy, skórę i spojówki	spirometria	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy, skórę i spojówki	spirometria	co 2-4 lata	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy, skórę i spojówki	spirometria	układ oddechowy; skóra; spojówki	
	b) metyloetyloketon, metyloizobutyloketon	ogólne; w zależności od wskazań - neurologiczne	w zależności od wskazań	ogólne; w zależności od wskazań - neurologiczne	w zależności od wskazań - badanie przewodnictwa nerwów obwodowych	jak wyżej	ogólne; w zależności od wskazań - neurologiczne	w zależności od wskazań - badanie przewodnictwa nerwów obwodowych	obwodowy układ nerwowy	
	c) diaceton, tlenek mezytylu	ogólne, ze zwróceniem uwagi na wątrobę	badania czynności wątroby; stężenie kreatyniny w surowicy; badanie ogólne moczu	ogólne, ze zwróceniem uwagi na wątrobę	badania czynności wątroby; stężenie kreatyniny w surowicy; badanie ogólne moczu	jak wyżej	ogólne, ze zwróceniem uwagi na wątrobę	badania czynności wątroby; stężenie kreatyniny w surowicy; badanie ogólne moczu	wątroba; nerki	
28	Kobalt	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ krążenia, oddechowy i skórę	EKG; spirometria; zdjęcie rtg klatki piersiowej	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ krążenia, oddechowy i skórę	EKG; spirometria; w zależności od wskazań - zdjęcie rtg klatki piersiowej	co 2-4 lata	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ krążenia, oddechowy i skórę	EKG; spirometria; w zależności od wskazań - zdjęcie rtg klatki piersiowej	mięsień sercowy; układ oddechowy; skóra	A
29	Ksylen	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ nerwowy	morfologia krwi z rozmazem; płytki krwi	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ nerwowy	morfologia krwi z rozmazem; płytki krwi	co 2-4 lata	ogólne; w zależności od wskazań - neurologiczne	morfologia krwi z rozmazem; płytki krwi	układ krwiotwórczy; układ nerwowy	TE: oznaczanie zawartości metylohipurowego w moczu
30	Mangan i jego związki	ogólne; neurologiczne	badanie ogólne moczu; badania czynności wątroby	ogólne; neurologiczne	badanie ogólne moczu; badania czynności wątroby	co 2-4 lata	ogólne; neurologiczne	badanie ogólne moczu; badania czynności wątroby	układ nerwowy; wątroba; nerki	K
31	Nafta i jej produkty									
	a) benzyna ekstrakcyjna, nafta	ogólne, ze zwróceniem uwagi na skórę	morfologia krwi z rozmazem; płytki krwi	ogólne, ze zwróceniem uwagi na skórę	morfologia krwi z rozmazem, płytki krwi	co 2-4 lata	ogólne, ze zwróceniem uwagi na skórę	morfologia krwi z rozmazem; płytki krwi	układ krwiotwórczy; skóra	

Lp.	Czynnik szkodliwy lub uciążliwy	Badania wstępne		Badania okresowe		Częstotliwość badań	Ostatnie badanie okresowe		Narządy (układy) krytyczne	Uwagi
		lekarskie	pomocnicze	lekarskie	pomocnicze		lekarskie	pomocnicze		
	b) mieszaniny zawierające wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne, np. pak, smoła, asfalty	jak wyżej	morfologia krwi z rozmazem; płytki krwi; badanie ogólne moczu; zdjęcie rtg klatki piersiowej	jak wyżej	morfologia krwi z rozmazem; płytki krwi; badanie ogólne moczu; w zależności od wskazań - zdjęcie rtg klatki piersiowej	co 1-2 lata	jak wyżej	morfologia krwi z rozmazem; płytki krwi; badanie ogólne moczu; zdjęcie rtg klatki piersiowej	skóra; układ krwiotwórczy; pęcherz moczowy; układ oddechowy	R ₁ , O
32	Naftalen i pochodne (naftol, dekalina, tetralina)	ogólne, ze zwróceniem uwagi na skórę	morfologia krwi; badania czynności wątroby; badanie ogólne moczu; stężenie kreatyniny w surowicy	ogólne, ze zwróceniem uwagi na skórę	morfologia krwi; badania czynności wątroby; badanie ogólne moczu; stężenie kreatyniny w surowicy	co 2-4 lata	ogólne, ze zwróceniem uwagi na skórę	morfologia krwi; badania czynności wątroby; badanie ogólne moczu; stężenie kreatyniny w surowicy	wątroba; nerki; krwinki czerwone	A
33	Nikiel i jego związki	ogólne, ze zwróceniem uwagi na skórę i układ oddechowy	spirometria; w zależności od wskazań - zdjęcie rtg klatki piersiowej	ogólne, ze zwróceniem uwagi na skórę i układ oddechowy	spirometria; w zależności od wskazań - zdjęcie rtg klatki piersiowej	co 2 lata	ogólne, ze zwróceniem uwagi na skórę i układ oddechowy	spirometria; w zależności od wskazań - zdjęcie rtg klatki piersiowej	skóra; układ oddechowy	R ₁ , O, A
34	Nitrogliceryna i nitroglukol	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ krążenia i nerwowy	EKG	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ krążenia i nerwowy	EKG	co 1-2 lata	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ krążenia i układ nerwowy	EKG	układ nerwowy; układ krążenia	
35	Ołów i jego związki	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ nerwowy	morfologia krwi; badanie ogólne moczu; stężenie kreatyniny w surowicy	ogólne; w zależności od wskazań - neurologiczne	morfologia krwi; badanie ogólne moczu; stężenie kreatyniny w surowicy. Stężenie: ołowiu we krwi oraz co najmniej jednego z następujących: cynkoprotoporfiryny w erytrocytach lub kwasu deltaaminolewulinowego w moczu	u pracowników rozpoczynających pracę w narażeniu na ołów oznaczanie stężenia ołowiu we krwi przez pierwsze trzy miesiące - co miesiąc, a następnie co 3 miesiące - w pierwszym roku zatrudnienia. W kolejnych latach u pracowników, u których stężenie ołowiu we krwi utrzymuje się w	ogólne; w zależności od wskazań - neurologiczne	morfologia krwi; badanie ogólne moczu; stężenie kreatyniny w surowicy. Stężenie: ołowiu we krwi oraz co najmniej jednego z następujących: cynkoprotoporfiryny w erytrocytach lub kwasu deltaaminolewulinowego w moczu	układ krwiotwórczy; układ nerwowy, nerki	K Wskazaniami do trwałego odsunięcia od pracy w narażeniu na ołów są: 1) nawracające, trzykrotne, początkowe objawy ołowicy w ciągu ostatnich 3 lat pracy w narażeniu na ołów, 2) nawracająca, dwukrotna kolka ołowicza, 3) encefalopatia i/lub polineuropatia ołowicza,

Lp.	Czynnik szkodliwy lub uciążliwy	Badania wstępne		Badania okresowe		Częstotliwość badań	Ostatnie badanie okresowe		Narządy (układy) krytyczne	Uwagi
		lekarskie	pomocnicze	lekarskie	pomocnicze		lekarskie	pomocnicze		
						granicach 300-500 mg/l (1,45 - 2,42 mmol/l) u mężczyzn i 200-300 mg/l (0,97- 1,45 mmol/l) u kobiet - co 6 miesięcy. U pracowników, u których stężenie ołowiu we krwi utrzymuje się poniżej 300 mg/l (1,45 mmol/l) u mężczyzn i poniżej 200 mg/l (0,97 mmol/l) u kobiet - co 12 miesięcy, pod warunkiem że stężenia ołowiu w powietrzu nie przekraczają wartości NDS				4) nefropatia ołowicza. Wskazane jest stosowanie aktualnych "Zaleceń dotyczących rozpoznawania i profilaktyki medycznej ołowicy", opracowanych przez Instytut Medycyny Pracy w Łodzi i Instytut Medycyny Pracy i Zdrowia Środowiskowego w Sosnowcu
36	Pestycydy									Wymienione poniżej nazwy chemiczne występują jako składniki wielu preparatów handlowych o różnych nazwach w zależności od producenta
	1. Hamujące aktywność cholinesterazy									
	a) związki fosforoorganiczne, np. paration, malation, mefosfolan	ogólne; w zależności od wskazań - neurologiczne	aktywność cholinesterazy krwinkowej	ogólne; w zależności od wskazań - neurologiczne	w zależności od wskazań	1 raz w roku	ogólne; w zależności od wskazań - neurologiczne	w zależności od wskazań	w układzie enzymatycznym; inhibitor cholinesterazy krwinkowej	TE: u osób narażonych sezonowo należy oznaczać aktywność cholinesterazy krwinkowej przed i

Lp.	Czynnik szkodliwy lub uciążliwy	Badania wstępne		Badania okresowe		Częstotliwość badań	Ostatnie badanie okresowe		Narządy (układy) krytyczne	Uwagi
		lekarskie	pomocnicze	lekarskie	pomocnicze		lekarskie	pomocnicze		
										po każdym okresie oprysków
	b) karbaminiany, np. aldikarb, karbaryl	jak wyżej	jak wyżej	jak wyżej	jak wyżej	jak wyżej	jak wyżej	jak wyżej	jak wyżej	jak wyżej
	2. Węglowodory chlorowane: - związki dwuchlorodwu fenyloetanu, np. metoksychlor, metiochlor - chlorowane cyklodieny, np. aldrin, dieldrin - związki chlorowane benzenu, np. lindan, cykloheksano n	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ nerwowy, wątrobę i skórę	morfologia krwi; badania czynności wątroby	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ nerwowy, wątrobę i skórę	morfologia krwi; badania czynności wątroby	1 raz w roku	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ nerwowy, wątrobę i skórę	morfologia krwi; badania czynności wątroby	układ nerwowy; wątroba; skóra	Morfologię krwi wykonywać tylko u narażonych na chlorowane związki benzenu
	3. Związki kwasu dwuchlorofenoksyoctowego, np. dichlorprop, mekoprop	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ nerwowy, wątrobę i skórę	badania czynności wątroby; poziom cukru we krwi; badanie ogólne moczu; stężenie kreatyniny w surowicy	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ nerwowy, wątrobę i skórę	badania czynności wątroby; poziom cukru we krwi; badanie ogólne moczu; stężenie kreatyniny w surowicy	1 raz w roku	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ nerwowy, wątrobę i skórę; w zależności od wskazań - neurologiczne	badania czynności wątroby; poziom cukru we krwi; badanie ogólne moczu; stężenie kreatyniny w surowicy	układ nerwowy; wątroba; skóra, nerki	A Mogą działać miotoksycznie
	4. Pestycydy dwutiokarbaminowe, np. maneb, zineb, etylenotiomocznik (ETU) i propylenotiomocznik (PTU), np. chloroksuron,	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ nerwowy, wątrobę, tarczycę i skórę	badania czynności wątroby; badanie EKG; w zależności od wskazań - badania czynności tarczycy	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ nerwowy, wątrobę, tarczycę i skórę	badania czynności wątroby; badanie EKG; badania czynności tarczycy	1 raz w roku	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ nerwowy, wątrobę, tarczycę i skórę	badania czynności wątroby; badanie EKG; badania czynności tarczycy	układ nerwowy; serce - układ bódźoprze wodzący; wątroba; tarczyca; skóra	A

Lp.	Czynnik szkodliwy lub uciążliwy	Badania wstępne		Badania okresowe		Częstotliwość badań	Ostatnie badanie okresowe		Narządy (układy) krytyczne	Uwagi
		lekarskie	pomocnicze	lekarskie	pomocnicze		lekarskie	pomocnicze		
	linuron									
	5. Związki dwupirydylowe, np. parakwat, dikwat	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy	spirometria; zdjęcie rtg klatki piersiowej	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy	spirometria; w zależności od wskazań - zdjęcie rtg klatki piersiowej	1 raz w roku	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy	spirometria; w zależności od wskazań - zdjęcie rtg klatki piersiowej	płuca	
	6. Dwunitroalkilofenole, np. dinoseb, dinokap	ogólne, ze zwróceniem uwagi na wątrobę; w zależności od wskazań - okulistyczne	morfologia krwi; stężenie kreatyniny w surowicy; badania czynności wątroby; badanie ogólne moczu	ogólne, ze zwróceniem uwagi na wątrobę; badanie okulistyczne	morfologia krwi; stężenie kreatyniny w surowicy; badania czynności wątroby; stężenie methemoglobiny we krwi; badanie ogólne moczu	1 raz w roku, badanie okulistyczne co 4 lata	ogólne, ze zwróceniem uwagi na wątrobę; w zależności od wskazań - okulistyczne	morfologia krwi; stężenie kreatyniny w surowicy; badania czynności wątroby	wątroba; nerki; krwinki czerwone	
	7. Piretroidy, np. aletryna, cypermetryna, dekametryna, permetryna	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ nerwowy i skórę	w zależności od wskazań	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ nerwowy i skórę	w zależności od wskazań	1 raz w roku	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ nerwowy i skórę	w zależności od wskazań	układ nerwowy; skóra	A
37	Pirydyna	ogólne, ze zwróceniem uwagi na wątrobę, skórę, spojówki i układ nerwowy	badania czynności wątroby	ogólne, ze zwróceniem uwagi na wątrobę, skórę, spojówki i układ nerwowy	badania czynności wątroby	co 4 lata	ogólne, ze zwróceniem uwagi na wątrobę, skórę, spojówki i układ nerwowy	badania czynności wątroby; w zależności od wskazań - badanie przewodnictwa nerwów obwodowych	wątroba; skóra; spojówki; układ nerwowy	
38	Rtęć									
	a) metaliczna i jej związki nieorganiczne	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ nerwowy i stan psychiczny	badanie ogólne moczu; stężenie kreatyniny w surowicy	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ nerwowy i stan psychiczny	badanie ogólne moczu; stężenie kreatyniny w surowicy; w zależności od wskazań - EEG i badanie psychologiczne	co 1-2 lata	ogólne; neurologiczne	badanie ogólne moczu; stężenie kreatyniny w surowicy; w zależności od wskazań - EEG i badanie psychologiczne	układ nerwowy; nerki	K TE: oznaczenie zawartości rtęci w moczu
	b) związki organiczne	ogólne; neurologiczne	badanie ogólne moczu; stężenie kreatyniny w surowicy; badania czynności wątroby	ogólne, w zależności od wskazań - neurologiczne; okulistyczne	badanie ogólne moczu; stężenie kreatyniny w surowicy; badania czynności wątroby; w zależności od wskazań - EEG,	1 raz w roku	ogólne; neurologiczne; okulistyczne	badanie ogólne moczu; stężenie kreatyniny w surowicy; badania czynności wątroby; w zależności od wskazań - EEG,	układ nerwowy; nerki; wątroba; nerw wzrokowy	jak wyżej

Lp.	Czynnik szkodliwy lub uciążliwy	Badania wstępne		Badania okresowe		Częstotliwość badań	Ostatnie badanie okresowe		Narządy (układy) krytyczne	Uwagi
		lekarskie	pomocnicze	lekarskie	pomocnicze		lekarskie	pomocnicze		
					badanie psychologiczne, badanie pola widzenia			badanie psychologiczne, badanie pola widzenia		
39	Siarkowodór	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy, spojówki, układ nerwowy i sprawność powonienia	spirometria; zdjęcie rtg klatki piersiowej	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy, spojówki, układ nerwowy i sprawność powonienia; w zależności od wskazań - okulistyczne	spirometria; w zależności od wskazań - zdjęcie rtg klatki piersiowej	co 2-4 lata	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy i nerwowy	spirometria; zdjęcie rtg klatki piersiowej	układ oddechowy; układ nerwowy; rogówki; spojówki	
40	Siarki tlenki	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy	spirometria; zdjęcie rtg klatki piersiowej	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy	spirometria; w zależności od wskazań - zdjęcie rtg klatki piersiowej	co 2-4 lata	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy	spirometria; zdjęcie rtg klatki piersiowej	układ oddechowy	R ₁ , O - mgły kwasu siarkowego
41	Terpentyna	ogólne, ze zwróceniem uwagi na skórę i nerki	badanie ogólne moczu; stężenie kreatyniny w surowicy	ogólne, ze zwróceniem uwagi na skórę i nerki	badanie ogólne moczu; stężenie kreatyniny w surowicy	co 2-3 lata	ogólne, ze zwróceniem uwagi na skórę i nerki	badanie ogólne moczu; stężenie kreatyniny w surowicy	skóra; nerki	A
42	Toluen	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ nerwowy	morfologia krwi z rozmazem; płytki krwi	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ nerwowy	morfologia krwi z rozmazem; płytki krwi	co 2-4 lata	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ nerwowy	morfologia krwi z rozmazem; płytki krwi	układ krwiotwórczy; układ nerwowy	TE: oznaczanie zawartości kwasu hipurowego w moczu
43	Trójchloroetylen (TRI)	ogólne; neurologiczne	badania czynności wątroby; EKG; w zależności od wskazań - EEG	ogólne; neurologiczne	badania czynności wątroby; EKG; w zależności od wskazań - EEG	co 2-4 lata	ogólne; neurologiczne	badania czynności wątroby; EKG; w zależności od wskazań - EEG	układ nerwowy; wątroba; serce - układ bódźco-przewodzący	R ₂ TE: oznaczanie zawartości kwasu trójchlorooctowego w moczu
44	Wanadu pięciotlenek	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy i skórę	spirometria; zdjęcie rtg klatki piersiowej	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy i	spirometria; w zależności od wskazań - zdjęcie rtg klatki piersiowej	co 2-4 lata	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy i skórę	spirometria; w zależności od wskazań - zdjęcie rtg klatki piersiowej	układ oddechowy; skóra	A

Lp.	Czynnik szkodliwy lub uciążliwy	Badania wstępne		Badania okresowe		Częstotliwość badań	Ostatnie badanie okresowe		Narządy (układy) krytyczne	Uwagi
		lekarskie	pomocnicze	lekarskie	pomocnicze		lekarskie	pomocnicze		
				skórę						
45	Węgla dwusiarczek	ogólne; neurologiczne	poziom cholesterolu i trójglicerydów we krwi; poziom cukru we krwi; EKG	ogólne; neurologiczne; okulistyczne	poziom cholesterolu i trójglicerydów we krwi; poziom cukru we krwi; EKG; w zależności od wskazań - EEG, badanie przewodnictwa nerwów obwodowych, badanie psychologiczne	co 2-3 lata	ogólne; neurologiczne; okulistyczne; w zależności od wskazań - psychiatryczne	poziom cholesterolu i trójglicerydów we krwi; EKG; w zależności od wskazań - EEG, badanie przewodnictwa nerwów obwodowych, badanie psychologiczne	układ nerwowy; układ krążenia	K Wskazane pierwsze badanie psychologiczne i psychiatryczne po 5 latach pracy
46	Węgla tlenek	ogólne	EKG	ogólne; w zależności od wskazań - neurologiczne	EKG	co 2-4 lata	ogólne; neurologiczne	EKG	układ nerwowy; układ krążenia	
47	Węglowodór w alifatycznych związku nitrowe i aminowe									
	a) związki aminowe (metyloamina, dwumetyloamina, dwuetyloamina) i dwuaminowe (etylenodwumina, tetrametylo-dwuamina)	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy, nerwowy, skórę i spojówki	w zależności od wskazań	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy, nerwowy, skórę i spojówki	w zależności od wskazań	co 2-4 lata	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ oddechowy, nerwowy, skórę i spojówki	w zależności od wskazań	układ oddechowy; układ nerwowy; skóra; błony śluzowe	A
	b) związki nitrowe (nitroetan, nitropropan)	ogólne, ze zwróceniem uwagi na wątrobę i błony śluzowe	badania czynności wątroby	ogólne, ze zwróceniem uwagi na wątrobę i błony śluzowe	badania czynności wątroby	co 2-4 lata	ogólne, ze zwróceniem uwagi na wątrobę i błony śluzowe	badania czynności wątroby	wątrobę; błony śluzowe	
IV	Czynniki*) biologiczne									*) Wykonanie badania serologicznego

Lp.	Czynnik szkodliwy lub uciążliwy	Badania wstępne		Badania okresowe		Częstotliwość badań	Ostatnie badanie okresowe		Narządy (układy) krytyczne	Uwagi
		lekarskie	pomocnicze	lekarskie	pomocnicze		lekarskie	pomocnicze		
										służącego rozpoznaniu zakażenia czynnikiem biologicznym wymaga uzyskania pisemnej zgody badanego, poinformowanego uprzednio o celu, sposobie wykonania i ewentualnych skutkach badania.
1	Wirus zapalenia wątroby - typ B (HBV)	ogólne, ze zwróceniem uwagi na wątrobę	bilirubina; ALAT w surowicy; inne w zależności od wskazań	ogólne, ze zwróceniem uwagi na wątrobę	bilirubina; ALAT w surowicy; inne w zależności od wskazań	co 2-4 lata	ogólne, ze zwróceniem uwagi na wątrobę	bilirubina; ALAT w surowicy; inne w zależności od wskazań	wątroba	R1 - po udokumentowanym zachorowaniu na wirusowe zapalenie wątroby typu B. Pracownicy służby zdrowia zatrudnieni w kontakcie z krwią
2	Wirus zapalenia wątroby - typ C (HCV)	ogólne, ze zwróceniem uwagi na wątrobę	bilirubina; ALAT w surowicy; inne w zależności od wskazań	ogólne, ze zwróceniem uwagi na wątrobę	Bilirubina; ALAT w surowicy; inne w zależności od wskazań	co 2-4 lata	ogólne, ze zwróceniem uwagi na wątrobę	bilirubina; ALAT w surowicy; inne w zależności od wskazań	wątroba	R1 - po udokumentowanym zachorowaniu na wirusowe zapalenie wątroby typu C. Pracownicy służby zdrowia zatrudnieni w kontakcie z krwią
3	Ludzki wirus niedoboru odporności nabytej (HIV)	ogólne	w zależności od wskazań	ogólne	w zależności od wskazań	co 2 lata	ogólne	w zależności od wskazań	układ odpornościowy	Pracownicy służby zdrowia zatrudnieni w kontakcie z krwią
4	Pałeczki Brucella	ogólne, ze zwróceniem	badania czynności wątroby; badanie	ogólne, ze zwróceniem	badania czynności wątroby; badanie	co 3-5 lat	ogólne, ze zwróceniem	badania czynności wątroby; badanie	wątroba; śledziona;	Służba weterynaryjna i

Lp.	Czynnik szkodliwy lub uciążliwy	Badania wstępne		Badania okresowe		Częstotliwość badań	Ostatnie badanie okresowe		Narządy (układy) krytyczne	Uwagi
		lekarskie	pomocnicze	lekarskie	pomocnicze		lekarskie	pomocnicze		
	abortus bovis	uwagi na wątrobę, śledzionę, układ ruchu, układ nerwowy, narząd słuchu	audiometryczne	uwagi na wątrobę, śledzionę, układ ruchu, układ nerwowy, narząd słuchu	audiometryczne; w zależności od wskazań odczyn Wrighta		uwagi na wątrobę, śledzionę, układ ruchu, układ nerwowy, narząd słuchu	audiometryczne	układ ruchu; układ nerwowy; narząd słuchu	zootechniczna. Pracownicy obsługi bydła, zakładów mięsnych i produkcji pasz biologicznych
5	Promieniowce termofilne, grzyby pleśniowe i inne pleśniowce o działaniu uczulającym	ogólne	spirometria; zdjęcie rtg klatki piersiowej	ogólne	spirometria; w zależności od wskazań - zdjęcie rtg klatki piersiowej	co 2-3 lata	ogólne	spirometria; zdjęcie rtg klatki piersiowej	układ oddechowy	A
6	Inne szkodliwe czynniki biologiczne:									
	a) prątek gruźlicy	ogólne	w zależności od wskazań	ogólne	w zależności od wskazań	co 2-3 lata	ogólne	w zależności od wskazań	układ oddechowy	Zwrócić uwagę na możliwość wystąpienia gruźlicy narządowej
	b) wirus kleszczowego zapalenia mózgu	jak wyżej	jak wyżej	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ nerwowy	jak wyżej	jak wyżej	jak wyżej	jak wyżej	ośrodkowy układ nerwowy	Wyniki badań i rozpoznanie powinny być konsultowane w klinice chorób zakaźnych akademii medycznej
	c) Chlamydia psittaci	jak wyżej	jak wyżej	jak wyżej	jak wyżej	jak wyżej	jak wyżej	jak wyżej	układ oddechowy	jak wyżej

Lp.	Czynnik szkodliwy lub uciążliwy	Badania wstępne		Badania okresowe		Częstotliwość badań	Ostatnie badanie okresowe		Narządy (układy) krytyczne	Uwagi
		lekarskie	pomocnicze	lekarskie	pomocnicze		lekarskie	pomocnicze		
	d) Toxoplasma gondii	jak wyżej	jak wyżej	jak wyżej	jak wyżej	jak wyżej	jak wyżej	jak wyżej	układ nerwowy; narząd wzroku; układ chłonny	jak wyżej
	e) Borrelia burgdorferi	jak wyżej	jak wyżej	jak wyżej	jak wyżej	jak wyżej	jak wyżej	jak wyżej	skóra; stawy; układ nerwowy; mięsień sercowy	jak wyżej"
"IV	Czynniki*) biologiczne									*) Wykonanie badania serologicznego służącego rozpoznaniu zakażenia czynnikiem biologicznym wymaga uzyskania pisemnej zgody badanego, poinformowanego uprzednio o celu, sposobie wykonania i ewentualnych skutkach badania.
1	Wirus zapalenia wątroby - typ B (HBV)	ogólne, ze zwróceniem uwagi na wątrobę	bilirubina; ALAT w surowicy; inne w zależności od wskazań	ogólne, ze zwróceniem uwagi na wątrobę	bilirubina; ALAT w surowicy; inne w zależności od wskazań	co 2-4 lata	ogólne, ze zwróceniem uwagi na wątrobę	bilirubina; ALAT w surowicy; inne w zależności od wskazań	wątroba	R1 - po udokumentowanym zachorowaniu na wirusowe zapalenie wątroby typu B. Pracownicy służby zdrowia zatrudnieni w kontakcie z krwią

Lp.	Czynnik szkodliwy lub uciążliwy	Badania wstępne		Badania okresowe		Częstotliwość badań	Ostatnie badanie okresowe		Narządy (układy) krytyczne	Uwagi
		lekarskie	pomocnicze	lekarskie	pomocnicze		lekarskie	pomocnicze		
	wynikające z pracy na stanowiskach decyzyjnych i związanych z odpowiedzialnością									
	c) zagrożenia wynikające z narażenia życia	jak wyżej	jak wyżej	jak wyżej	jak wyżej	jak wyżej	jak wyżej	jak wyżej	jak wyżej	jak wyżej
	d) zagrożenia wynikające z monotonii pracy	ogólne	w zależności od wskazań	jak wyżej	w zależności od wskazań	jak wyżej	jak wyżej	w zależności od wskazań	ośrodkowy układ nerwowy	
2	Prace wymagające pełnej sprawności psychoruchowej	ogólne; okulistyczne; neurologiczne	testy sprawności psychoruchowej	ogólne; w zależności od wskazań - okulistyczne, neurologiczne	w zależności od wskazań - testy sprawności psychoruchowej	co 3-4 lata; powyżej 50 roku życia - co 2 lata	ogólne	w zależności od wskazań		
3	Praca na wysokości									
	a) do 3 m	ogólne; w zależności od wskazań - neurologiczne, okulistyczne, otolaryngologiczne	w zależności od wskazań	ogólne; w zależności od wskazań - neurologiczne, okulistyczne, otolaryngologiczne	w zależności od wskazań	co 3-5 lat	ogólne	w zależności od wskazań		
	b) powyżej 3 m	ogólne; neurologiczne; okulistyczne; otolaryngologiczne z oceną błędników	w zależności od wskazań	ogólne; neurologiczne; okulistyczne; otolaryngologiczne	w zależności od wskazań	co 2-3 lata; powyżej 50 roku życia - co rok	ogólne	w zależności od wskazań		Wady wzroku wymagające stałego noszenia szkieł korekcyjnych stanowią przeciwwskazanie do zatrudnienia (nie dotyczy soczewek kontaktowych)
4	Praca zmianowa	ogólne	w zależności od wskazań	ogólne	w zależności od wskazań	co 3-5 lat	ogólne	w zależności od wskazań		
5	Praca fizyczna z	ogólne, ze zwróceniem	EKG; w zależności od wskazań - spirometria;	ogólne, ze zwróceniem	EKG; w zależności od wskazań -	co 5 lat; powyżej 45 roku życia -	ogólne	EKG		

Lp.	Czynnik szkodliwy lub uciążliwy	Badania wstępne		Badania okresowe		Częstotliwość badań	Ostatnie badanie okresowe		Narządy (układy) krytyczne	Uwagi
		lekarskie	pomocnicze	lekarskie	pomocnicze		lekarskie	pomocnicze		
	wydatkiem energetycznym na pracę powyżej 1500 kcal/8 godzin lub 3 kcal/min dla mężczyzn i powyżej 1000 kcal/8 godz. lub ponad 2 kcal/min dla kobiet	uwagi na układy: ruchu, krążenia i oddechowy	zalecana próba wysiłkowa: VO ₂ max	uwagi na układy: ruchowy, krążenia i oddechowy	spirometria; zalecana próba wysiłkowa: VO ₂ max	co 3 lata				
6	Praca w wymuszonej pozycji	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ ruchu	w zależności od wskazań	ogólne; w zależności od wskazań - neurologiczne, ortopedyczne	w zależności od wskazań	co 3-5 lat	ogólne; w zależności od wskazań - neurologiczne, ortopedyczne	w zależności od wskazań	układ ruchu	
7	Praca wymagająca ruchów monotypowych kończyn	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ ruchu i obwodowy układ nerwowy	w zależności od wskazań	ogólne, ze zwróceniem uwagi na układ ruchu i obwodowy układ nerwowy	w zależności od wskazań	ogólne	w zależności od wskazań	układ ruchu; obwodowy układ nerwowy		
8	Praca wymagająca stałego i długotrwałego wysiłku głosowego	ogólne; laryngologiczne; w zależności od wskazań laryngologa - badanie foniatryczne	w zależności od wskazań	ogólne; laryngologiczne; w zależności od wskazań laryngologa - badanie foniatryczne	w zależności od wskazań	co 5 lat	ogólne; laryngologiczne; w zależności od wskazań laryngologa - badanie foniatryczne	w zależności od wskazań	narząd głosu	
VI	Praca bez określonego czynnika narażenia	ogólne	w zależności od wskazań	ogólne	w zależności od wskazań	co 5 lat	ogólne	w zależności od wskazań		